

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewylaczając niedziel i swiat o godzinie 8. rano.

Wydawcy i wlascciele: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł.
50 ct. miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłkę do domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.
Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”, plac Marjacki liczb 6 i 7. Telefon Nr 171.
Rekopisów Redakcja nie zwraca.
Numer „Dziennika Polskiego” kosztuje 6 ct.

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjacki 6 i 7 i Biuro dzienników Ludwika Ploha ulica Karola Ludwika 1. 9.
We Wiedniu: pp. pp. Hasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Drees, H. Schalek, A. Oppel's Nach, Rudolf Mosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 88, rue de Valenciennes.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
Dzienniki o ślubach, naręczynach i inne prywatne komunikaty po kronce za jeden wiersz 50 ct.
Prywatne korespondencje 12 i nekrologia 20 centów od wiersza.
Drobie ogłoszenia 10 centów od wiersza. Pomieszczenia i skłopy po 1 ct. od wiersza.
Reklamy w rubryce Maestano 30 ct. od wiersza.

Z prasy słowiańskiej.

Lwów 25. kwietnia.

(D. K.) Prasa serbska po wybuchu powstania na Krete wystąpiła jawnie i otwarcie ze zdaniem, że chwila obecna jest decydującą o losach narodów bałkańskich, że wojna Słowian z Turcją jest konieczna. Po powrocie króla serbskiego z Sofii zapatrywanie do zniechęcenia, Bułgaria bowiem, otrzymawszy wyraźne wskazówki z Rosji, chce sobie nie tak dawne względy zaskarbić, stanowczo odrzuca propozycję sojuszu zaczepnego z Serbią i prasa serbska umilkła.

Wypowiedzenie Grecji wojny przez Turcję nie zaniepokoiło już prasy serbskiej do tego stopnia, ażeby wystąpić z artykułami, brzmiającymi jak manifesty wojenne, atoli sytuacja mimo to staje się groźniejszą. Niebezpieczeństwo zawikłania Serbów w wojnę z Turkami leży poza sferą wpływów rządu serbskiego, powstanie w Staroserbii, w trzech wilajetach serbskich w Macedonii, walka Serbów macedońskich przeciw Turkom zmusiłaby rząd serbski tak samo do walki, jak Kretenczyzy Greków. Emigranci macedońscy posiadają w Białogrodzie swój własny organ „Uskok”, który wbrew intencjom rządu działa tak samo, jak liga helleńska w Atenach. W ostatnim numerze „Uskoku” znajdujemy korespondencję z Siennicy, w której korespondent w jaskrawych barwach przedstawia straszny stan rzeczy, jaki tam panuje po uzbiorze Arnautów. Arnauci zamiast po otrzymaniu broni i zapasów amunicji udać się dotąd, gdzie ich chciano posłać, t. j. na granicę grecko-macedońską, odmówili posłuszeństwa, pozostali w kraju i urządzają napady i oblavy na wieś i miasteczka serbskie, plądrując i paląc. Jednym z pierwszych czynów uzbrojonych Arnautów było wypuszczenie z więzienia siennickiego rozbójników arnauckich.

Nie lepiej od Arnautów spisują się, według „Uskoka”, redyń sami, linijowe wojsko tureckie, którzy na rynku ubili handlarza serbskiego Dymitra Pawicewicza, a w miejscowości tuż pod Siennicą popa i nauczyciela serbskiego. Korespondent wzywa Serbów z królestwa, aby z pomocą spieszyli i pisze „wi morate (musicie) poći (iść) na Turku. Wjeruje da owamo (tu-taj) wisse (więcej) nema żywota, da sio nastala postojne urotena (czasy)!”

Male Novine piszą pod wrażeniem otrzymanej z Carogrodu wieści o wypowiedzeniu przez Turcję wojny:

„Obecnie narzuca się pytanie, jak sobie w sytuacji teraźniejszej postąpią mocarstwa? Tak wychwalany koncert europejski ma dziś twardy orzech do zgryzienia, przechodzi próbę ognia. Nie jest rzeczą wykluczoną, że zakryta gra w karty, którą dotychczas mocarstwa prowadziły, w tajemnicy się wydobędzie. W każdym atoli wypadku, Grecja dzisiaj narazona jest na wielkie niebezpieczeństwo, dla niej bieżąca rozstrzygająca o jej przyszłości. I to jest pewnem, że wypowiedzenie wojny kwestję bałkańską postawiło w innym oświetleniu, że dziś się rozstrzygają losy nie tylko Turcji i Grecji, ale wszystkich państw bałkańskich.

„Cosmy już dawniej wypowiedzieli, to dzisiaj powtarzamy, że na Bałkanie trudno będzie zlokalizować. I przeciw woli wszystkich mocnych i silnych, pokoju na Bałkanie nie da się utrzymać.

„Z Krety walka przeszła na półwysep, na grecko-turecką granicę, stąd rozszerzy się ona dalej. To dziś już więcej niż prawdopodobne. W takich okolicznościach Serbia ma wielką odpowiedzialność, niech więc działa rozumnie i energicznie.”

Socjalni demokraci jako pracodawcy.

Gdzie tylko socjalna demokracja stanęła wobec zadania, aby jako przedsiębiorcy zamienić swą gadaninę o rzekomych dobrodziejstwach dla robotników na czyn, zawsze okazała się bardzo słabą. Dowiodła tego szczególnie w ostatnich latach w Saksonii, gdzie „towarzysze”, jako założyciele i zupełni panowie licznych stowarzyszeń spożywczych i im podobnych, stali się w znacznej mierze pracodawcami swych politycznych przyjaciół. „Kapitalistyczny” sposób, w jaki ci pracodawcy postępowali wobec swych pracowników, wywołał utworzenie się „związku magazynierów w robotniczych stowarzyszeniach spożywczych”, który zwrócił swe ostrze zdecydowanie przeciwko zarządom tych stowarzyszeń, składającym się wyłącznie z „towarzyszów”.

Związek za pomocą różnych socjalno-statystycznych śledztw w stowarzyszeniach, utworzonych przez socjalnych demokratów, wykrył takie stosunki, jakich nawet w najzaciętych przedsiębiorstwach znaleźć absolutnie nie można.

Walne doroczne zgromadzenie związku, jakie się odbyło w drugi dzień świąt wielkanocnych w Chemnitz, dowiodło znowu, jak źle się ujawnia ta przychylność socjalnej demokracji dla robotników tam, gdzie nie chodzi o czyste frazesy, lecz o własne przedsiębiorstwa kupieckie. Według najnowszych danych, czas pracy magazynierów w saskich stowarzyszeniach robotniczych spożywczych wynosi tygodniowo od 63 do 109 godzin. W niektórych stowarzyszeniach pracują w niedzielę od 1 do 5 godzin; przyczem nie policzono wcale godzin użytych na uprzątnięcie magazynu. Ponieważ ze względów oszczędnościowych i aby osiągnąć jak największą dywidendę, niema w dostatecznej ilości sił pomocniczych, przeto w wielu z tych robotniczych stowarzyszeń spożywczych muszą pracować nawet kobiety, nierazko nawet dzieci.

Według sprawozdania związku, płaca tych magazynierów jest daleko mniejsza, niż w innych przedsiębiorstwach burżuazyjnych. Płaca tygodniowa waha się między 17 a 38 markami dla mężczyzny, przyczem należy wziąć pod uwagę i to, że prócz długiego dnia roboczego ciężko na nich jeszcze wielką odpowiedzialność, gdyż odpowiadają kaucją i majątkiem swoim za każdy błąd. Jedno z socjalno-demokratycznych stowarzyszeń w okolicy Drezną zabrało nawet majątek magazyniera za to, iż jedna z sprzedawczyń dopuściła się nadużyć. Sprawa ta jest obecnie przedmiotem procesu sądowego.

W każdym razie jest to łakie znamię dla socjalnej demokracji, że członkowie zarządu tych stowarzyszeń spożywczych propagują wśród robotników w górnolotnych frazesach święcenie 1. maja. uporczywie jednak nie chcą pozwolić na to, aby ich własni robotnicy w święcie tem udział brali — a to ze względu na obrót kasowy i dywidendę, jak powiedział kierownik związku.

Takie postępowanie socjalnych demokratów jako pracodawców w stowarzyszeniach spożywczych znalazło dla siebie nadzwyczaj ostre i potępiający wyrok właśnie w tem zgromadzeniu magazynierów. Przewodniczący związku Buhl, z Lipska, zaznaczył, iż niektóre stowarzyszenia spożywcze stosują do swych magazynierów nieraz takie środki, które „urągają wszelkiemu poczuciu uczciwości, przyzwoitości i sprawiedliwości”; żaden z ludzkich burżuazyjnych pracodawców nie postępuje wobec swych robotników w ten sposób, jak członkowie zarządu stowarzyszeń spożywczych wobec magazynierów. Zaledwie uwiaryżyć można, że robotnicy, „towarzysze”, jako pracodawcy w stowarzyszeniach zdołali się do stawiania takich warunków i wykonywania ich wobec swych pracowników, jak się to dzieje w rzeczywistości.

I pod innymi względami zdają się w tych robotniczych stowarzyszeniach, prowadzonych przez socjalnych demokratów, „panować” stosunki i zasady szczególniejszego rodzaju. I tak na zgromadzeniu wskazywano na to, że pierwszy lepszy pracodawca burżuazyjny nie dopuściłby się takiego lotrowstwa, jak n. p. to, że sprzedawczynie służą jako spedytorki zarządu przeciwko magazynierom. Dla psychologii socjalnej demokracji te skargi magazynierów są bardzo pouczające.

Czciciele djabła.

II. Adama i Ewę Bóg stwarzał pięć razy i zawsze, gdy się zanadto rozmnożyli na ziemi, niszczył ich potopem. Nareszcie stworzył tylko jednego Adama i posadził go w raju. pozwoliłszy mu spożywać wszelkie plody ziemi, prócz pszenicy. Tu jednak wmiszał się król Paw i za pozwoleniem Boga, skusił go do zjedzenia pszenicy. Zrobił to dlatego, ponieważ Adam był w raju bezczynnie, a ziemia nie była wcale obrabiana. Po wygnaniu Adama z raju, Bóg stworzył Ewę i ta od razu powiła mu bliźnięta. Jezydzi zresztą nie pochodzą od nich, lecz od dziecka, które cudownym sposobem zrodziła jedna z hurys raju. Dlatego Jezydzi nie mieszają się z potomkami Adama i Ewy. Wnućkiem tego dziecięcia, nazwiskiem El-Szaed-Ibn-Zajar, był Noc, syn którego Marol-Miral był znowu pracem Jezydów.

W następnych opowiadaniach księgi Jezydów, wziętych z skażeń i z biblii, ewangelii i koranu, znajduje się przypowieść o ziemskim życiu i cierpieniach Jezusa Chrystusa. Między innymi opowiada księga o Jezydzie Moabie, który kazal rzucić do morza wszystkie księgi mużmańskie. Przeklął on wszystkich, kto bez jego pozwolenia napisałby lub przeczytał chociaż jedno słowo po arabsku. Dlatego u Jezydów tylko „hajdar”, starszy potomek imama Hassana-Buseri, uczy się języka arabskiego. Nauka odbywa się w osobnym pokoju, gdzie obcy wstępują surowo wzbroniony. Jako podręcznik używany jest koran, w którym starannie wykreślono są wszystkie nazwiska djabła, gdyż imienia szatana wymawiać nie wolno. Jezydzi, aby uniknąć wymawiania słowa „szajtan”, wykreślili z swego języka wiele słów, zaczynających się od sz.

Główna władza Jezydów, jak już powiedziano, składa się z emira, szeków i rady starzych. Modlą się oni za zdrowie chorych, łączą małżeństwa i rozstrzygają kwestje bytu gminy. Prócz nich istnieją: kowaszy — księżki taneczne na ogólnych uroczystościach, kowaliny — stroje świętych wyobrażeń, muzykanci i żebracy. Jezydzi żenią się tylko między sobą. Ceremonja ślubu jest bardzo prosta: szek bierze mały bochenek białego chleba, łamie go na dwie części, jedną daje obłubieńcy, drugą obłubienicy, odczytuje świętą formułę — i koniec. Żonę Jezydzi posiadają tylko jedną, ale nie jest zakazane posiadać i kilka żon „drugiego stopnia”. Wdowa obowiązana jest sześć razy wchodzić za mąż, chociaż może okupić wolność pieniędzmi.

W liczbie świętych przedmiotów Jezydów w świątyni nad grobem szeka Adeggo znajduje się chorągiew otrzymana, według ich nauki, od króla Salomona. Chorągiew tej strzeżę „kowaliny”, ale prawo „strzeżenia” jej może sobie kupić każdy Jezyd, choć-drogo to prawo kosztuje. Ten, kto je kupił, pogrąża chorągiew w wodzie i skropiłszy nią pył przy grobie szeka, przegatowuje z niego pigułki, które mają własność ochraniać zdrowie w przeciągu całego roku.

Na początku jesieni Jezydzi urządzają uroczystość. Przez dwadzieścia dni modlą się, zbierając się w jednym miejscu. Dwudziestego trzeciego dnia, w obecności emira i czterdziestu szeków, przez cały dzień, od rana do wieczora, warzą w kotle byka. Następnie emir wzywa młodzieńców, aby wyjmowali z kotła mięso. Ci starają się wspólnymi siłami wyciągnąć byka z kotła, parzą się okropnie i nierazko wskutek tego umierają, lecz za to uważają się za męczenników. Uroczystość trwa trzy dni. Po ich upływie Jezydzi, tak mężczyźni jak kobiety kąpią się w rzecze Sem-Sen, następnie wynoszą trzy wyobrażenia króla Pawia i kąpią je także. Uroczystość kończy się składaniem ofiar na cześć króla Pawia.

Jezydzi wierzą, że dusze prawowiernych, opuściwszy powłokę ziemską, idą do raju, a dusze ludzi złych wstępują w psów i osłów. Po śmierci Jezyda, krewini zamykają mu oczy i usta napełniają piaskiem, wziętym z grobu szeka Adeggo, a ciało, posypawszy owczym pomiołem, grzebią w miejscu, wskazanym przez „kowaliny”. Przez trzy dni nieboszczyka oplakują kobiety, biją się w piersi i drabie włosy z głowy. Podczas tego obowiązkowo karmią każdego żebraka. Następnie wszyscy krewini zbierają się w domu nieboszczyka i urządzają religijny taniec na cześć króla Pawia. W tańcu kreca się dopóty, dopóki nie wpadną w konwulsje i utną w halucynacji króla Pawia, który zawiadamia ich, że dusza Jezyda weszła już do raju. Taniec kończy się składaniem ofiar.

KRONIKA.

Djaruzs lwowski.

Poniedziałek 26. kwietnia.

O godz. 7. wieczorem święcone w stowarz. nauczyeleckim.

Teatr hr. Skarbka: „Bawidelko”, komedia E. Lubowskiego. Początek o godz. 7. wieczorem.

Kalendarz. Poniedziałek (26.): Kleta i Marcelego. Wschód słońca o godzinie 4. minut 59, zachód o godzinie 6. minut 56.

Generał-gubernatorstwo wileńskie. „Słyszałem dzisiaj — pisze ks. Mieszczerzki w nrze 27. „Gazetnika” — bardzo pocieszającą wiadomość. Oto zamierzono nie obśadzać przez czas pewien posady generał-gubernatora wileńskiego i zalecić gubernatorowi, żeby postępowali tak, jak to jest wskazane na czas nieobecności generał-gubernatora.

„Jeśli ta informacja potwierdzi się, to taki sposób postępowania należy uznać za nader trafny. Znaczeniem istotnym takiego zarządzenia jest pozostawienie czasowi przekonania o tem, jak pójść sprawy w trzech guberniach, wchodzących w skład generał-gubernatorstwa: lepiej czy gorzej? W pierwszym wypadku, próba będzie argumentem przeciwko generał-gubernatorstwu, zaś w drugim — odwrotnie, za przywróceniem tej władzy.”

Dalej ks. Mieszczerzki powtarza to, co już mówił pierwsi, że generał-gubernatorstwo uważa za rzecz zbędną, za fabrykę różnych „spraw”, którym w gruncie rzeczy nie należy przypisywać doniosłości specjalnej, a w tem wszystkim winę największą przypisuje kancelarii generał-gubernatora.

Nie pójdziemy dalej za artykułem ks. Mieszczerzkiego, bo jest to tylko powtarzanie jednego i tego samego na różne sposoby. Zanotujemy tylko oryginalny pomysł księcia, mianowicie: „Generał-gubernator nie potrzebuje kancelarii. Pisać nie potrzebuje. Dawać wskazówki może za pośrednictwem telegrafu, a referaty o wyższych zadaniach polityki, może redagować własnoręcznie i dawać tylko do przepisywania.”

Słowem — generał-gubernator i paru kanceli-

stów. Zaiste, etat dosyć oryginalny, jeśli jenerał-gubernatorstwo ma istnieć.

Wystawa w Sztokholmie. Ze Sztokholmu donoszą: Cielha, zamknięta w sobie Szwecja za kilka tygodni wezwie do siebie świat cały na wystawę sztokholmską, która otwarta będzie od maja do października r. b. Pierwszą tego rodzaju wystawą urządzoną była w Sztokholmie w roku 1866, tak, iż wystawa nadchodząca ma na celu wykazanie postępów, dokonanych przez Szwecję i Norwegię na polu przemysłowym i artystycznym w ciągu ostatniego trzydziestolecia. Z państw europejskich Rosja zapowiedziała swój udział urzędowy, właściwie zaś międzynarodowym będzie tylko dział artystyczny, o którym myślał już od dawna komitety we wszystkich stolicach kuli ziemskiej.

Na czele komitetu wystawowego stoi następca tronu szwedzkiego, n. czele zaś wystawy artystycznej książę Eugeniusz. Komisarzem głównym wystawy jest baron Gustaw Tamm, komisarzem zaś działu artystycznego malarz Oscar Björck, wreszcie szefem biura prasy dziennikarz Thore Blanche. Ze Szwecji zadeklarował udział 3500 wystawców, z Norwegii 850. Znaczną jest również liczba wystawców z Danii i Finlandii.

Wystawa urządzona będzie w parku królewskim, zwanym „Djurgården”, jednym z najpiękniejszych parków w Europie, pełnym wzgórz skalistych, pagórków i dolin, pełnym cienia drzew stuletnich, obłanych w około morzem. Majestatyczny z parku rozciąga się widok na błyszczącą w oddali szczytów morskich.

Oprócz wystawy głównej w Sztokholmie, pomiędzy majem a październikiem r. b. urządzone będą wystawy specjalne, dodatkowe. Przedewszystkiem (stało się to obowiązkiem we wszystkich wystawach) wzniesiony będzie „Stary Sztokholm” ze starożytnym zamkiem „Tre Kronor”, najstarszym i najstarszym w stolicy Szwecji kościołem, w którym ogłoszono reformację, starodawnym ratuszem. W wazkich uliczkach „Starego Sztokholmu” pracować będą rękodzielnicy, odlewacze miedzi, gisierzy, złotnicy i drukarze z XVII. i XVIII. wieku, w kostiumach historycznych.

W ostatnich czasach znudzeni Starym i Nowym światem turyści zaczęli się zwracać do Szwecji i Norwegii szukać wrażeń nowych na fiordach, nad strumieniami górskimi, na olbrzymich słomach granitu i w lasach nieprzetkniętych siekierą niemieckiego spekulanta. To też jednym z najciekawszych działów wystawy sztokholmskiej ma być wystawa sportowa, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki, urządzona nad cudną zatoką Salsjön. W dziale myśliwskim umieszczone będą przedmioty, przywiezione przez Nansena z podróży do bieguna północnego. W osobnym budynku znajdzie się wystawa rybacka, otoczona gipsowymi dżorami, przedstawiającymi najpiękniejsze zakątki Szwecji i Norwegii. W lipcu, z okazji jubileuszu króla Oskara szwedzkiego, szwedzki Yacht-Club urządzi regaty międzynarodowe, w których, jak krąży pogłoski, weźmie udział cesarz Wilhelm niemiecki w swojej własnej osobie.

Dość już można nabrać pewnego pojęcia o parku wystawowym i o całej wystawie w ogóle. Terytorjum wystawowe podzielono na dwie części: wschodnią i zachodnią. Na ostatniej, silnie wysuniętej w morze, staną budynki, w których zastosowane być mają motory wodne. Wielka hala maszyn na wybrzeżu „Salsjön” jest olbrzymią budowlą z żelaza i szkła, pokrywającą 10.000 metrów kwadratowych przestrzeni. Z południowej części hali prowadzi wiadukt przez „Allmannagränd” do oddziału kotłów parowych. Twórcą bardzo śmiałego planu hali maszyn jest budowniczy Ferdynand Roberg. Pawilon sztuki, najpiękniejszy budynek na wystawie, leżący w pobliżu hali maszyn, w świetle słonecznym błyszczy bielą, cały bowiem pokryty będzie jedynostajnym tyńkiem gipsowym. Wewnętrzna dekoracja, bardzo piękna, składa się z szeregu płaskorzeźb. Pawilon armji i marynarki obłany dokoła

(85)

BOHATERKA.

POWIEŚĆ

JULJUSZA MARY'EGO.

Przełożył z francuskiego.

(Ciąg dalszy).

— A gdybyś ci zabił?
— Ty, mój brat?
— Tak, ja!
— Nie odważyłbyś się! Byłoby to bratobójstwem! — rzekł błędnie nagle.
— Nie byłoby to bratobójstwem, tylko aktem sprawiedliwości.
— Nie, ty się nie odważyłeś... Ty, Jakóbie!... Mimo wszystko jesteś i pozostaniesz moim bratem, a ja cię kocham... mimo wszystko kochałem cię zawsze... Jednego mordcy już dosyć; obydwa synowie margrabiego de Barge-mont nie mogą być mordercami! Nie, ty tego nie uczynisz, to byłoby nadto okropnie!
— To pokaz-że przynajmniej raz w życiu, że posiadasz odwagę. Śmierć przychodzi łagodnie i nagle, mówię ci, tak, że nie pozostaje nawet chwili czasu na cierpienie; mógłbyś się zaledwie pożegnać ze mną.
— I przebaczyłbyś mi?
— Tak, umarłym przebacza się wszystko. Olivier uchwycił rewolwer, który Jakób trzymał jeszcze ciągle w ręku... przyjrzał mu się, przyczem wyłot trzymał — starannie odwrócony do ściany, a grube kropie potu wystąpiły mu na czoło...

Otarł pot z czoła... Gdyby ta broń była z rozpalonego żelaza, to ruchy jego nie byłyby ostrożniejsze, przeznaczone.

Chciał znowu położyć rewolwer na ziemi i pochylił się, Jakób jednak powstrzymał mu rękę.

— Olivierze, tak musi być!
— Nie, nie, nie!
— Zbieszczenie, skandal, hańba, ława oskarżonych — oto, co się czeka...
— Będę umiał uniknąć mych prześladowców...

— Czeka cię więzienie, a może nawet szafot...

— Nie, nie, nie mów tego... Widzisz przecie, jak się tego lekam!...

— Odrzucić od siebie obawę... czyż mógłbyś dłużej jeszcze znosić takie życie?... Z wspomnieniem o pogrążonej w smutku rodzinie?... Z wyrzutami sumienia z powodu popełnienia podwójnej zbrodni?...

— Nie, nie, nie mogę... nie mogę...

Trzymali się za ramiona i mocowali się... Olivier chciał odepchnąć Jakóba i pozbyc się rewolweru; Jakób natomiast chciał, aby go zatrzymał.

— Nędzny tchórz! — mówił oficer w gniewie.

— Tak, jestem tchórzem, to prawda... Boję się śmierci...

— Śmierć byłaby dla ciebie uwolnieniem... gdyż życie twoje będzie dla ciebie odciążeniem...

— Zawsze jednak życie, jak ci już powiedziałem... daj mi zatem pokój...

— Nie, nie... pamiętaj o nazwisku Barge-mont... i umrzyj jak mężczyzna!...

— Nie jestem mężczyzną... tylko nędznym, podłym zbrodniarzem, mordercą, fałszerzem... Daj mi pokój... nie wyrwij mi z życia, jakie mnie czeka...

— Nieszczęśliwy! Nieszczęśliwy!

Ramiona ich wija się i kręci. Olivier obawiając się, aby Jakób nie uniósł się w gniewie i nie wykonał swej groźby, trzyma kółkę rewolweru kurczowo palcami... Ręce braci spotykają się i splatują w jedną całość...

Nagle daje się słyszeć głuchy huk!...

Przebijają się mocować, a ramiona ich opadają.

Nareszcie rewolwer wypalił...

Przez chwilę spoglądają na siebie pełni zgrozy...

Potem jeden z nich błdnie; zaczyna się chwila, chwyla się obu rękami za pierś i pada następnie na ziemię...

Rannym jest... Olivier.

Kula trafiła go w sam środek piersi. Oczy zaczynają mu już zachodzić mgłą, stawać się szkliste... Z rany wycieka zaledwie trochę krwi, tylko na ustach występuje krwawa pianina...

Olivier charcze głucho — potem kurczowe drganie przebiega mu po ciele... a następnie leży bez ruchu...

Z po za odwiniętych warg widać zakrwawione zęby i zdaje się, jakby się śmiał, śmiał w okropny, przerażający sposób...

Olivier nie żyje!...

Pełen nieopisanego zgrozy spogląda Jakób na trupą u swych nóg... Zdało mu się, że to wszystko jest tylko złudzeniem, — snem jedynym... Wszystko stało się z taką przerażającą szybkością.

Nagle pada przed zwłokami na kolana...

— Olivierze, Olivierze! — szepce stłumionym wskutek wzruszenia głosem.

A ponieważ Olivier nie daje żadnej odpowiedzi, kładzie mu rękę na serce... cofa ją jednak z przerażeniem.

Serce już nie bije.

Ręka Jakóba jednak zboczyła jest ciepłą jeszcze krwią.

Jak szalony skacze w górę, wypada z rozwalonego domku i ucieka do lasu, wstrząsany zgrozą na myśl o tym trupie... W jego uszach brzmi jeszcze ciągle głuchy huk strzału... przed jego okiem unosi się ten okropny grymas, jakim się wykrzywiła twarz zmarłego.

I nieustannie powtarza sobie pytanie:

— Czy ja go zabiłem? Czy ja byłem przyczyną tego strzału?...

I ścisła głowę obu rękami, tak, że paznogie wpijają mu się w ciałło i krew z pod nich zaczyna wypływać.

— Kain! — woła głośno do siebie — Kain!

XVII.

Rano tego samego dnia mówiła do siebie Izabela:

— Oliviera zapewne już aresztowano... Cóż, gdyby jednak tak nie było?... Jeżeli przyjdzie w oznaczone miejsce, nie wiedząc, na jakie naraża się niebezpieczeństwo?... Mogli go zobaczyć, ścisnąć... a wtedy byłby zgubiony...

Po krótkim namyśle dodała:

— Muszę go ostrzedz... nie mogę pozwolić na to, aby runął w przepaść...

Owija się grubą chustką, bo mroź silny

na dworze i całuje Martę, która śpi jeszcze śmacznie.

Całuje ją dwa razy w czoło, jakby jej jakiś głos wewnętrzny mówił, iż zbliża się katastrofa. Marta śpi tak silnie, że poculunek siostry nie budzi jej wcale.

Izabela opuszcza domek, a w godzinę potem znajduje się już w bliskości rozwalin. Niejednokrotnie zdawało się jej, iż słyszy za sobą czyjeś kroki... zdaje jej się, że między drzewami widzi uniform... i wprawdzie uniform żandarmów... widzi jednak, iż musiała się mylić, gdyż teraz nie spostrzega nic podejrzanego.

Nagle człowiek jakiś, jak szalony przebiega obok niej, przyczem wyrzuca z siebie niezrozumiałe wyrazy.

Jest przerażająco błądy... oczy patrzy jak błędne przed siebie...

To Jakób! Zaledwie mogła go poznać.

Dokąd pędzi? Zkąd?

Chee go zatrzymać i zapytać; ale już znikł jej z oczu, zanim się mogła opamiętać.

Idzie dalej do ruin i wkrótce staje przed czarnymi, strzelającymi ku niebu murami.

Ognieństwa nagle trwoga nie ma jednak odwagi wejść do środka... ale też chodzi dokoła rumowiska, robiąc o ile możliwości jak najwięcej hałasu... Kaszle... woła nawet kilka razy Oliviera po imieniu... ale nikt jej nie odpowiada.

— Widocznie Olivier nie przyszedł — mówi do siebie i z lepszym sercem, sama nie wie dlaczego, wchodzi do środka.

Natychmiast jednak spostrzega przed sobą trupa z jego okropnym, krwawym uśmiechem.

Wyduje przenikliwy krzyk i pada na ziemię.

(Ciąg dalszy nastąpi).

490 Pożyczka Krajowa z r. 1891 wypowiedziana po 1. Maja 1897. Przyjmujemy obligacje te już obecnie jako gotówkę. SOKAL i LILJEN DOM BANKOWY WYMIANY.

Bazylika jest wspaniała. Aby mózóg oglądać św. Żłobek belemeński, potrzeba osobnego pozwolenia. Pod głównym ołtarzem prowadzi schodki do kapliczki, gdzie złożona jest cenna relikwia. Bogaty srebrny relikwiarz barokowy, w kształcie wielkiej urny, o szklanych ścianach, stoi na ołtarzu. Przy oświetleniu lamp, widać przez szyby kawałki drewnianego żłobu, opatrzone żelaznymi okuciami.

W jednej z bocznych kaplic widnieją inne relikwie, jako: cień z korony ciemnowej Chrystusa Pana, pukiel włosów N. Marii Panny, kawał szaty św. Tomasza z Kantorbriego itd.

Ciekawym w swoim rodzaju jest grób papieża Piusa V., Dominikanina, surowych obyczajów i ascetycznego życia. Pius V-ty, wielki nieprzyjaciel Turków, leży w kaplicy Sykstusa V-go pod pomnikiem marmurowym. Prawdziwą osobliwość stanowi to, że jego grób ma ścianę szklaną, którą w razach wyjątkowych odsłaniają. Przez szybę widniać całą postać zmarłego papieża, znumiłowaną, choć rysy i wyraz twarzy doskonale się zachowały, papież Pius V-ty leży tak od lat trzydziestu kilku; co ludzkie dawańśkie zmieniają ubranie, nakładają pantofle, dają matykę, rękawice i płaską czerwoną czapkę, rodzaj czepca, tak, jak go widzimy na portretach Juliusza II-go, Leona X-go i innych. Brodę i wąsy muszą również odmieniać, gdyż pierwotne, jako posiwiałe, nie dochowały się.

Skarb. Z Paryża donoszą: W piwnicy jednego z domów w Château-Gaillard znaleziono zakopaną butelkę, a w niej półkołki papier, w którym Andrzej de Polevard, deputowany w r. 1793, oświadcza, że jest poszukiwany przez wykonawcę wyroku trybunału rewolucyjnego, że łąda dzień poniesie w ich ręce i pójdzie na śmierć, którą już poniosła jego żona i syn; nie chcąc zaś oddać temu „rządowi zbrojów” swego majątku, wynoszącego 2 miliony franków w pięciadziach i około 1½ miliona w drogich kamieniach, zakupuje go w tej piwnicy i zapisuje znalazcy, pod warunkiem zakupienia mszy za jego duszę... Legat ów mieć będzie, jak się zdaje, tylko historyczną wartość, samego bowiem skarbu, pomimo gorliwych poszukiwań. dotąd nie znaleziono.

Polityczny humor w Warszawie. Z okazji nawalowań pewnej części prasy warszawskiej do zgody z Rosją, krąży w Warszawie i Królestwie Polskiem krótki, a zbyt dosadny wierszyk, który przytaczamy w parafrazie, spowodowanej względami przywitości:

Znów stanęła kwestja na tem:
Jak pogodzić pley z batem?
W kął już poszło rozwiązanie:
Niech bat pley bich przestanie,
Bo znaleźli się mędrkowic,
Którzy chytrze głoszą w *Słowie*,
Że bat pleyom mniej plag wlepi,
Gdy się te nadstawia lepiej, —
I do bata rzekną: „Bracie!”
Ło jałnie czekamy na cię!”

Korespondencja redakcji. W *Pamięci Emilowi M., Kazimierzowska 43, we Lwowie.* Wiersz Pański p. t. „Demon” kończy się tak: „Unikajcie, radzę, demoną”. Do tej rady stosujemy się w zupełności i — nie drukujemy.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertorio teatralny. W teatrze hr. Skarbka: Dziś w poniedziałek po raz drugi „Bawidelko”, komedia w 4 aktach Edwarda Lubowskiego; jutro we wtorek ostatnie przedstawienie operowe: po raz dziewiąty „Lohengrin”, wielka opera w 4 aktach Ryszarda Wagnera. Ostatni występ p. Aleksandra Bandrowskiego.

Z salonu paryskiego. Z Paryża donoszą: Oprócz wymienionych już poprzednio obrazów, jury, które w tym roku jest nadzwyczaj surowe, gdyż, jak doniosłem, z powodu częściowej rozbiórki pałacu przyjęło o 800 płócien mniej niż zwykle, postanowioło przyjąć na wystawę profesora Gersona „Dryady”, Jana Woydygi dwa busty: „Lisowczyk i Dante”, Chelmskiego „Napoleon”, Lempickiej „Studzium”, Pajakównę „Portret”, i Mackiewiczównę „Zmierzch.” W tych dniach zwiędzał salon prezydent Faure i bardzo zainteresował się doskonałym portretem, przedstawiającym znanego literata Ignacego Matuzewskiego, malowanym przez Henryka Piątkowskiego. Jest to najlepszy portret w tegorocznym salonie. Dwa portrety Benjaminia Constanta, reklamowane okrutnie, ani się do niego nie umyły.

Zbiorowa wystawa kilkunastu Pruszkowskiego będzie otwarta tylko jeszcze dziesięć dni, natomiast gromadzi zarząd wystawy kolekcję nowości, a między innymi: Jankowskiego śmieńdnieśc kartonów illustracji do „Dziadów” Mickiewicza; Reynera z obrazów większych rozmiarów, z tych dwa z salonu paryskiego 1896 r.; dalej prace Batowskiego, Radziżkowskiego, Stankiewiczówny, Styki i wielu innych.

Osobno urządzona w hotelu George'a wystawa obrazu Popiela i Rozwadowskiego „Branki w tatarskim jasyrze” będzie także tylko krótki czas jeszcze otwarta.

Z Paryża donoszą: Cyprjan Godebski, znakomity rzeźbiarz, pojechał do Włoch, w celu wybrania

Woznice

do wozów z ciężar
poszukuje się.
Blizsza wiadomość: Ulica
L. 3, n. właściciela. 189

Adwokat

Dr. Adolf Schü

w Brzeżanach
poszukuje
rutynowanego koncyper

Piękność niezawo

otrzymuje się przez użycie Krem
zowego i mydła kosmetycznego
świątecznego magistra farmacji
usuwają w przeciągu kilku dni
dlizaje, węgry i wszelkie wznysy
czyniąc pełną piękna, białą do
się starości. Skład w aptece Wł
ulicy Kałuzierskiej L. 26, we L
Upraszam się wyrażnie żądać Krem
świątecznego cenna 60 ct. za

bernie: taurydzka, samarska, kurska, wiacka, moskiewska i chersońska; od 2 do 2½ milj. rs. gubernie: rjazańska, tambowska, charkowska, jekaterynosławska, woroneżka i saratowska; od 1½ do 2 milj. rs. gub.: wladimirska, czernihowska, kazanska, niżegorodzka, twerska, besarabska, nowogorodzka, orłowska i kałużska; wreszcie od 1 milj. do 1½ wydatkuju gubernie: ufińska, symbirska, wologodzka, smoleńska, kostromska, petersburska, jarosławska, tułska, pskowska i penzeńska. Niżej miliona, bo tylko 702.000 rs., wydatkuje jedna tylko gubernia oloniecka.

Ważny jeszcze podział wydatków na grupy główne. I tak: 30 procent ogółu wydatków idzie w guberniach środkowo-przemysłowych na służbę lekarską. Petersburga wydatkuje na to 22 procent budżetu. W guberni orłowskiej wydatki te stanowią 35-8 proc., a w guberni saratowskiej 34-6 procent. Koszta administracji pochłaniają przeciętnie 19-5 procent ogółu budżetu, ale stosunek ten jest różny w każdej gubernii. Gdy naprzykład w guberniach północnych wydatki te stanowią 24-7 procent, to w pozostałych guberniach zbliżają się do przeciętnej i chwieją się pomiędzy 18-1, a 19-7 procentami.

Co zaś do wydatków na oświatę, to przedstawiają się one jak następuje: w guberniach wschodnich 17 proc. ogółu wydatków; w guberniach małoskarskich 16,5 procent, w północnych 15,9, w środkowo-przemysłowych 13,4, w środkowo-czarnozemnych 11,7 i w południowych 11,7 procent.

Pierwsze miejsce pod względem tych wydatków zajmuje gubernia wiacka, wydaje bowiem na oświatę 22,7 procent; potem idzie gubernia permska 19,1 i moskiewska 18,2 procent. Najmniej, bo tylko 6,9 procent, wydatkuje gubernia symbirska.

Wydatki na utrzymanie dróg stanowią przeciętnie 5,9 proc. ogółu wydatków ziemstw.

Oto jak się w głównym zarysie przedstawiają wydatki ziemstw. Bardziej szczegółowego materiału dotąd nie posiadamy.

Telegram giełdowy.

Wiedeń, dnia 24. kwietnia godz. — min. —.

Alpiny	31-80	Galic. oblig. prop.	97-50
Akcje kredytowe	344-—	Wied. losy	—
Kredyty weg.	376-—	Akcje tyton.	124-—
Anglobanki	149-50	4½% Poż. krajowej	—
Unjony	276-—	z roku 1893	97-70
Ludwiki	—	Elbethale	258-—
Nordbank	—	Länderbanki	221-25
Lombardy	77-50	Renta złota weg.	121-85
Losy tureckie	41-10	Bankvereiny	243-—
Staatsbanky	334-25	Wspólna renta p.	—
Czerniowieckie	282-—	Ruhle	127-—

Z izby handlowej i przemysłowej.

Lwów 24. kwietnia 1897 r.

I. Akcje za sztukę: Kolej gal. Karola Ludwika po 200 zł. m. k. 216-— do 219-—, Kolej Lwow.-Czern.-Jassy po 200 zł. w. a. w srebr. 280-— do 284-—, Banku hipot. po 200 zł. w. a. 385-— do 395-—, Banku kred. galic. po 200 zł. w. a. 210-— do —, Garbarni w Rzeszowie po 200 zł. w. a. 195-— do 205-—, Fabryki wagonów w Sanoku przedtem Lipińskiego po 500 koron — 250 zł. w. a. 250-— do 260-—.

II. Listy zastawne za 100 zł.: Banku hipot. gal. 5½% w. a. wylosował, z 100½ prem. 110-10 do 110-80. Banku hipot. gal. 4½% w. a. los. w 50 lat 100-— do 100-70. Banku hipot. gal. 4½% w. a. losów w 60 lat po 200 koron 96-70 do 97-40. Banku krajowego 4½% w. a. los. w 51 lat 100-50 do 101-20. Banku krajowego 4½% w. a. los. w 57 lat 97-50 do 98-20. Tow. kred. ziemsk. 4½% (I. emisja) 97-60 do 98-30. Tow. kredyt. gal. ziem. 4½% los. w 4½ lat. 97-30 do 98-30. Towarz. kred. ziem. 4½% los. w 56 lat. 97-40 do 98-10.

III. Obligat za 100 zł.: Galic. funduszu propinacejnego 4½% w. a. 97-70 do 98-40. Bukow. funduszu propinacejnego 5½% w. a. 103-— do —, Kom. Banku krajowego 5½% w. a. II. em. 102-— do —, Komunalne Banku krajowego 4½% w. a. III. em. 100-— do 100-70. Pożyczki krajowej 6½% w. a. 103-— do —, Pożyczki kraj. 4½% w. a. — do —, Pożyczki kraj. 4½% w. a. z roku 1891 — do —, Pożyczki kraj. 4½% po 200 koron — 100 zł. w. a. z roku 1893 97-90 do 98-60. Pożyczki 4½% gminy miasta Lwowa 97-10 do 97-80.

IV. Losy. Miasta Krakowa od 24-50 do 26-50. Miasta Stanisławowa od 41-— do —.

V. Monety. Dukaty ces. 5-62 do 5-72. Napoleon/or od 9-90 do 9-90. Półimperjal 9-60 do —. Rubel ros. srebrny 1-20-— do 1-25-—. Rubel ros. papierowy 1-26-50 do 1-27-50. 100 marek niem. 58-50 do 59-—.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nią odpowiedzialności.

Kalosz i Płaszcz gumowe

polecają na terazniejszą porę

MOTYLEWSKI i KRZYSZKOWSKI

LIWÓW

plac Marjacki I. 6, obok Hotelu Francuskiego.

Dr. Jan Papée

sekundariusz oddziału chorób skórnych i wenerycznych szpital. powszechnego we Lwowie.

Ul. Piekarska I. 4 I. piętro, ord. od godz. 3—5.

894, własnego chowu, łagodne
dozrasta do 56 litrów wazy,
po 24 et., czerwone po 26 et.

Benedykt Hertl
dóbr, zamek Gollitsch przy
(Goral 17 w Stary)

KAKAO-YERO
i lekkie roz- Kakao najczystsze
zone, puszczone MARKA

ROTHWIG & VOGEL
BODENBACH
Ki: Dresden i Bodenbach
TEKOLADY
uznane
jako znakomite cukierki

Niniejszem mam
jakoteż wszystkie
zaopatrzyć w ap-
cennik jest już na

Luc

właściciel najstarsz
graficznie, dosta
fotograf

wielu cukiermach,
delikatoso i drogerjach.

M. JONASZ

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIAŃY

we Lwowie ulica Jagiełłońska l. 3.
kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe, losy
i monety po najkorzystniejszych cenach.

PROMESY

do ciągnięcia 1. maja 1897 r.

losy kredytowe z roku 1858 po 5 zł. 50 ct. wraz ze stemplem.

Główna wygrana 300.000 koron.

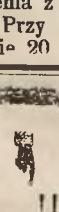
i na losy kredytowe ziemskie z roku 1889 po 2 zł. wraz ze stemplem .

do ciągnięcia 5. maja 1895.

Główna wygrana 100.000 koron.

Uprasz się o wczesne zamówienia, gdyż na dwa dni przed ciągnięciem z powodu wyzerpania zapasu, zlecenia z prowincji nie mogłyby być wykonane.

Przy zamówieniach z prowincji uprasza się o dolażenie 20 ct. na portorium.

!! Odróżniajcie prawdę od blagi !!

Dwa medale zasługi otrzymał S. W. Niemcewski za wyrób znakomych tutek nokiejących! — Takim oznaczeniem żadna fabryka tutek pozyszczyć się nie może. Poleca się również tutaj klejone z prawdziwego papieru egipskiego. — Proszę żądać tutek Niemcewskiego!! Wszędzie do nabycia.

Hotel Imperial

Lwów
 ulica Trzeciego Maja
 liczbą 3.

Pierwszorzędny hotel, restauracja i kawiarnia.

Płaszcz

Haweloki (**Wettermantel**) **niezperma-**
kalne Loden 10, 12, 15 do 20 zł.

Marcin Müller

plac Halicki l. 14, obok Banku hipotecznego.

Po dłuższych studiach w Sztokholmie, osiadł we Lwowie

Dr. Józeif Dukiet

i ordynuje na szwedzki sposób g<sup>linnastykę
leczniczą, ortop. masaż i elektr., w skrzywienia-
ciała, porażeniach, reumatyzmie, blednicy, cukrzycz-
histerii, migrenie i osłabieniu, jakoteż w chorobach ki-
sztek, serca i chorób kobiecych ulica Slo-
wakiewicza 2 od 3—5. 1333 1—5</sup>

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych,
narządu moczowego i płciowego

Dr. Albin Padalewski

b. lekarz na klinikach uniwersyteckich w Wiedniu, Ber-
linie i Paryżu

O P E R A T O R

Ord. przy ul. Akademickiej l. 3, od 10—12 i od 3—5.

Specjalista w chorobach żółtadka,
kiszek i wątroby

Dr. Eugeniusz Koziowski

ordynuje od 9—10 rano i od 3—5 popołudni ulica
Kopernika l. 3. 1833 1—?c

TEATR hr. SKARBKA.

D z i ś:

Po raz drugi:

B a w i e d ł k o

komedia w 4 aktach Edwarda Lubowskiego.

OSOBY:

Pani Stalicka, właścicielka dóbr	Cichocka
Hanna	Stachowicz
Grzechocki, brat pani Stalcickej	Chmieliński
Hr. Stefan, jej siostrzeniec	Wostrowski
Baronowa Melinet	Kwiecińska
Sosniak „.....“	Hierowski
Maciej „.....“	Jaworski
Maciejowa	Rybicka
Walenty, służa Stalcickej	Kwiatkiewicz
Conte di Bergama	Ruszkowski
Gładcki	Wałęski
Morelski	Nowiacki
Pani Fanfułowiczowa	Gostyńska
Rada „.....“	Feldman
Szydlikiewicz	Wysocki
Lalkiewicz	Jednowski
Kapucja	Preisner
Tapicer „.....“	Neuman
Garson hotelowy	Bielski

Rzecz dzieje się w 2 pierwszych aktach na wsi, w 3-cim
w Warszawie, w 4-tym w 1-szej odsłonie na wsi, w 2-giej
w małym miasteczku.

Jutro: "**Lohengrin**", wielka opera w 4. aktach
Ryszarda Wagnera.

Preblaуска szczawa

...jska szczawa, znakomite w skutku przy kataarach chroń-
warzanianiu kwasu moczowego, chron. katarkach pecherza,
lub nerkowej tworzy i przy nerkowej chorobie Brighta,
tego i dobrego smaku jest wolą ta równocześnie najlep-
wiającej trunkiem. Zarząd zdroj. Preblaskiego w Preblau,
począta St. Leonhard Karýntja. 563 1—22

Zaszedłszy zawiadomić moich P. T. odbiorców,
którzy z nadziejami sezonu zamierzają się
raty i przybory fotograficzne, że mój nowy
ukończenia. Raczą tedy swe nazwiska zgłosić.

Eduard Feigl

masaż Hausmanna we Lwowie,

go i największego skład aparatów i przyborów foto-
graficznych klubu miłośników sztuki fotograficznej, tudzież
fachowych we Lwowie i na prowincji.

Preblauska szczawa

Woda o składzie chemicznym i dobrego smaku jest woda a równocześnie najczystszy i najzdrowszy napój. Woda jest niezbędna dla życia człowieka. Woda jest niezbędna dla życia człowieka. Woda jest niezbędna dla życia człowieka.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić moich P. T. Odbiorców

jakoteż wszystkie, którzy z nadejściem sezonu zamierzają się zaopatrzyć w aparaty i przybory fotograficzne, że mój nowy cennik jest już na ukończeniu. Raczą tedy swe nazwiska zgłosić.

Ludwik Feigl

Pasaż Hausmanna we Lwowie.

właściciel najstarszego i największego składu aparatów i przyborów fotograficznych, dostawcę klubu miłośników sztuki fotograficznej, tudzież fotografów fachowych we Lwowie i na prowincji.

Lwów
ul. Karola Ludwika 1. 1.

Z Drukarni K. Budweiser'a pod zarządem Ludwika Bingel'a